

**VALTION VUODEN 2025 TALOUSARVIOON OTETUN
MYÖNTÄMISVALTUUDEN OSOITTAMINEN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA
YMPÄRISTÖKESKUSTEN KÄYTETTÄVÄKSI SUOMEN CAP-
SUUNNITELMAN TOIMEENPANOA VARTEN VUONNA 2025**

Vuosina 2023–2027 Euroopan unionin yhteistä maatalouspolitiikkaa toteutetaan jäsenmaissa CAP-suunnitelmilla (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 2021/2115). Euroopan komissio hyväksyi Suomen CAP-suunnitelman 2023–2027 (myöhemmin CAP-suunnitelma) 31.8.2022. Päätösehdotuksessa (liite 2) esitetty rahoitus on Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (myöhemmin maaseuturahasto) osarahoitettavaa rahoitusta. Maa- ja metsätalousministeriö toimii CAP-suunnitelman Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 2021/2115 tarkoitettuna hallintoviranomaisena. Yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelman hallinnoinnista annetun lain (1324/2022) (myöhemmin hallinnointilaki) perusteella maa- ja metsätalousministeriön tehtävä on vastata CAP-suunnitelman varojen käytön suunnittelusta, varojen jaon valmistelusta ja varojen osoittamisesta hallinnointilaissa tarkoitettuja tehtäviä hoitavien tahojen käyttöön.

Päätösehdotuksessa esitetään hallinnointilain 9 §:n, valtioneuvoston ohjesäännön (262/2003) 4 §:n 3 kohdan ja valtioneuvoston määräyksen asioiden käsittelystä valtioneuvoston raha-asiainvaliokunnassa kohdan 2.2.9 nojalla jaettavaksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille ja Ruokavirastolle edelleen osoitettavaksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia varten, CAP-suunnitelmaa toteuttavia alueellista ja paikallista kehittämistä koskevia hankkeita varten, valtion vuoden 2025 talousarviossa jakoperusteiltaan määritellystä myöntämisvaltuudesta 149 762 000 euroa, josta maaseuturahaston rahoitusosuus on 68 267 660 euroa. Tästä myöntämisvaltuudesta 36 000 000 euroa, josta maaseuturahaston rahoitusosuus on 19 350 000 euroa, on paikalliseen kehittämiseen liittyviä toimia varten päätösehdotuksen liitteenä olevien Leader-ryhmien rahoituskiintiöiden mukaisesti. Maaseuturahaston rahoitusosuus on 43 prosenttia julkisesta rahoituksesta, joka sisältää valtion rahoitusosuuden lisäksi muuta kansallista julkista rahoitusta (pääosin kuntien rahoitusta). Muun julkisen rahoituksen ja CAP-suunnitelman koko rahoituskautta koskevan myöntämisvaltuussuunnittelun vuoksi vuotuinen myöntämisvaltuutta koskeva maaseuturahaston rahoitusosuus poikkeaa 43 prosentin maaseuturahaston rahoitusosuudesta.

Alueellisesta hankerahoituksesta tulee CAP-suunnitelmassa esitetyn mukaisesti kohdentaa rahoitusta ympäristö- ja ilmastotavoitteisiin luettaviin toimenpiteisiin. Alueellisia hankkeita koskevasta rahoituskiintiöstä tulee osoittaa CAP-suunnitelmassa esitetyn mukaisesti vähintään päätösehdotuksessa esitetty 5 000 000 euron myöntämisvaltuus toimenpiteisiin: yleishyödylliset investoinnit ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen, yleishyödylliset investoinnit luonnonvarojen kestäväan hoitoon, yleishyödylliset investoinnit luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi. Edellä mainittujen myöntämisvaltuuksien jako perustuu näiden toimenpiteiden aiempaan toteutumaan, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksissa vireillä oleviin hakemuksiin sekä tarvearvioon, joiden tavoitteena on varmistaa ympäristö- ja ilmastotavoitteiden CAP-suunnitelman mukaisten valtakunnallisten tavoitteiden saavuttaminen.

Alueellista kehittämistä koskevien myöntämisvaltuuksien jakaminen perustuu maa- ja metsätalousministeriön laatimiin varojen jakokriteereihin (VN/27031/2020-MMM-38), sekä tarvearvioon. Alueellisen kehittämisen valtakunnallisia hankkeita koskeva 2 000 000 euron myöntämisvaltuus perustuu valtakunnallisia hankkeita koskevaan koko kauden suunnitelmaan sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten tarvearvioon. Valtakunnallisia EIP-hankkeita (European Innovation Partnership eli Eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden hankkeet) koskeva 1 000 000 euron myöntämisvaltuus perustuu valtakunnallisia EIP-hankkeita koskevaan koko kauden suunnitelmaan. Myöntämisvaltuuksien jakaminen Leader-ryhmille ja paikallisiin maaseudun kehittämisstrategioihin perustuu maa- ja metsätalousministeriön päätökseen paikallisten toimintaryhmien eli Leader-ryhmien ja paikallisten kehittämisstrategioiden hyväksymisestä ja rahoituksesta kaudella 2023–2027 (VN/705/2022-MMM-98, 26.1.2023).

Myöntämisvaltuudella voidaan rahoittaa CAP-suunnitelman mukaisia alueellisia, alueiden välisiä, valtakunnallisia tai kansainvälisiä maaseudun yritystoiminnan, palvelujen, kylien sekä elinkeinotoiminnan ja innovaatioiden kehittämiseen, koulutukseen ja tiedonvälitykseen, sekä Leader-ryhmien avulla toteutettavaan paikalliseen kehittämiseen liittyviä toimia. Paikallista kehittämistä koskevissa toimissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää rahoituksen ainoastaan sellaiselle hankkeelle, jota Leader-ryhmä esittää rahoitettavaksi omasta rahoituskiintiöstään. Tuenhakija voi aloittaa hankkeen toteuttamisen omalla riskillään hankkeen tultua vireille.

Päätösehdotus sisältää ehdot maa- ja metsätalousministeriön ja Ruokaviraston väliselle yhteistyölle myöntämisvaltuuksien hallinnoinnissa. Päätösehdotuksessa esitetään, että Ruokavirastolla olisi tarvittaessa oikeus

myöntämisvaltuuksien muuttamiseen vähäisiltä osin maa- ja metsätalousministeriön päätöksen puitteissa ao. myöntämisvaltuuden luovuttajan ja saajan kirjallisella suostumuksella sekä muiden vähäisten teknisten muutosten tekemiseen. Samoin esitetään oikeutta siirtää myöntämisvaltuutta alueiden yhteisiin hankkeisiin. Näissä CAP-suunnitelman alueellista rahoitusta koskevissa, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten välisissä hankkeissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kirjallisella suostumuksella Ruokavirasto siirtää alueellisena rahoituksena yritys- ja kehittämishankkeisiin osoitettua myöntämisvaltuutta käytettäväksi näiden elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten yhteishankkeisiin. Myönteisen rahoituspäätöksen mukainen myöntämisvaltuus siirretään hankehakemuksen vastaanottaneelle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Menettelyssä kukin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toimii sille osoitetun myöntämisvaltuuden puitteissa, tehden hankehakemuksesta itsenäisen pisteytykseen perustuvan päätöksen, toteuttaen näin alueensa hankehakijan kannalta mahdollisimman tarkoituksenmukaista menettelyä tilanteessa, jossa tarvetta alueiden väliselle hankkeelle ei voida etukäteen ennakoida maa- ja metsätalousministeriön tehdessä päätöksen myöntämisvaltuuksien osoittamisesta.

Maa- ja metsätalousministeriö on nimennyt Ruokaviraston toimimaan maaseuturahaston osalta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 2021/2116 tarkoitettuna maksajavirastona, joka vastaa myöntämisvaltuudesta aiheutuvan tuen maksamisesta valtion talousarvion momentin 30.10.64 (EU:n ja valtion rahoitusosuus alueelliseen ja paikalliseen maaseudun kehittämiseen) määrärahan puitteissa.

Valtion vuoden 2025 talousarvion myöntämisvaltuudet rahoituskohteittain		
Rahoituskohteet	Maaseuturahaston rahoitusosuus	Valtion rahoitusosuus
Tällä päätöksellä jaettaisiin, yhteensä	68 267 660	81 494 340

josta alueellista kehittämistä koskevat toimet	47 627 660	63 134 340
josta valtakunnalliset hankkeet	860 000	1 140 000
josta valtakunnalliset EIP-hankkeet	430 000	570 000
josta paikallista kehittämistä (Leader) koskevat toimet	19 350 000	16 650 000
Myöhemmin vuonna 2025 jaettavissa	-	-